

Concert d'homenatge al pare Ireneu Segarra

En el centenari del seu naixement

Diumenge, 19 de novembre de 2017
Palau de la Música Catalana, Sala de Concerts (17 h)
Cicle Coral Orfeó Català

NOTA DE PREMSA

Un concert coral al Palau de la Música Catalana homenatjarà el pare Ireneu Segarra en el centenari del seu naixement

Hi participaran diverses personalitats musicals que van rebre el mestratge del P. Ireneu Segarra a l'Escolania de Montserrat

El diumenge 19 de novembre (17 h), el Palau de la Música Catalana acollirà un concert coral d'homenatge al pare Ireneu Segarra amb motiu del centenari del seu naixement. Amb aquest concert, promogut per la Unió d'Antics Escolans de Montserrat en col·laboració amb la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana, el Palau de la Música se suma al reconeixement de qui va ser director de l'Escolania de Montserrat durant 45 anys, tot un referent de la pedagogia musical i mestre d'un gran nombre de músics catalans reconeguts a nivell nacional i internacional.

Al concert, hi participaran alguns músics que van rebre el mestratge del P. Ireneu Segarra a l'Escolania de Montserrat, com són Llorenç Castelló, Jordi Casals, Lluís Vilamajó, Eduard Vila, Francesc Prat, Manel Valdivieso, Salvador Mas, Lluís Vila, Alfred Cañamero, Daniel Mestre i Josep Pons, que hi intervindran com a directors. També hi intervindran l'Escolania de Montserrat, diverses corals infantils de Catalunya i les illes Balears, el Cor i Orquestra d'Antics Escolans de Montserrat i el conjunt instrumental La Caravaggia; així com els pianistes Joan Rubinat, Jordi Armengol i Miquel Villalba; els organistes Joan Casals, Vicenç Prunés, Joan Seguí i Arnau Farré, i els solistes vocals Elena Copons, Ulrike Haller, Cristina Segura, Roger Padullés i Xavier Mendoza.

El programa de concert mostrarà les diverses facetes del P. Ireneu Segarra: com a monjo, compositor i director. A més d'algunes de les seves composicions també es podran escoltar obres del P. Àngel Rodamilans, Pau Casals, Tomás Luis de Victoria, P. Joan Cererols, P. Antoni Soler, J. S. Bach, P. Anselm Ferrer, Franz Schubert, Adrià Barbosa i Bernat Vivancos.

El P. Ireneu Segarra (Ivars d'Urgell, 30 de setembre de 1917-Montserrat, 19 de novembre de 2005) va dirigir l'Escolania de Montserrat durant més de quatre dècades, va deixar un llegat immens i va donar a aquesta institució el gran prestigi internacional de què gaudeix gràcies a una gran quantitat d'enregistraments i de gires arreu del món. Músic compromès amb la recuperació del ric patrimoni musical montserratí i català, i amb els nous llenguatges contemporanis, també va exercir la pedagogia no només a l'Escolania sinó en moltes altres escoles de música del país que s'han beneficiat del seu mètode docent i de les seves cançons per a infants.

Per la seva banda, la Unió d'Antics Escolans de Montserrat es va fundar el dia 15 d'abril de 1913 amb la finalitat de mantenir el contacte entre antics alumnes de l'Escolania i també amb el monestir de Montserrat. Periòdicament s'organitzen a Montserrat trobades anuals d'exalumnes i un aplec general obert a tothom.

El concert corresponent al Cicle Coral Orfeó Català, que coincideix amb mateix dia del decés del P. Ireneu Segarra ara fa dotze anys, s'emetrà a través de les TV de la Xarxa de Comunicació Local al vespre, en acabar el concert. També serà enregistrat per Catalunya Música.

Fitxa artística:

- Elena Copons, Ulrike Haller, Cristina Segura, Roger Padullés, Xavier Mendoza, solistes
- Joan Rubinat, Jordi Armengol, Miquel Villalba, piano
- Joan Casals, Vicenç Prunés, Joan Seguí, Arnau Farré, orgue
- La Caravaggia
- Escolania de Montserrat
- Corals infantils de Catalunya i les Illes Balears
- Cor i Orquestra d'Antics Escolans de Montserrat
- Llorenç Castelló, Jordi Casals, Lluís Vilamajó, Eduard Vila, Francesc Prat, Manel Valdivieso, Salvador Mas, Lluís Vila, Alfred Cañamero, Daniel Mestre i Josep Pons, directors

Programa:

- I. Segarra: Tres petits preludis
- I. Segarra: Rondó
- À. Rodamilans – I. Segarra: Oh, Jesuset dolç
- P. Casals: Nigra sum
- I. Segarra: salve Germinans
- T. L. de Victoria: Ave Maria, a 8
- J. Cererols: Regina Coeli
- A. Soler: Laudate pueri Dominum
- J. S. Bach: Ich lasse dich nicht, BWV Anh. 159
- A. Ferrer: Ave Maria
- I. Segarra: Fuga sobre el tema 'Salve Regina'
- F. Schubert: Gesang der Geister über den Wassern, D. 714
- A. Barbosa: suite Juguem cantant
- I. Segarra: Himne d'Advent
- I. Segarra – B. Vivancos: Déu és amb nosaltres (Càntic III)

Sobre el pare Ireneu Segarra (comentari del programa de mà del concert)

Enguany commemorem el centenari del naixement del P. Ireneu Segarra (Ivars d'Urgell, 30 de setembre de 1917-Montserrat, 19 de novembre de 2005) i la Unió d'Antics Escolans de Montserrat ho hem volgut celebrar amb aquest concert que vol reflectir l'immens llegat que ens va deixar qui fou el director de l'Escolania durant quaranta-cinc anys i que portà aquesta institució a adquirir el gran prestigi internacional de què encara avui gaudeix.

Aquest programa pretén mostrar les diferents vessants del P. Ireneu: com a monjo, compositor, director compromès amb la recuperació del ric patrimoni musical montserratí i català i amb els nous llenguatges contemporanis, i, sobretot, en la seva vessant pedagògica, no només a l'Escolania sinó arreu de les escoles de música del nostre país que s'han beneficiat del seu mètode docent i de les seves cançons per a infants.

La formació del P. Ireneu (Jesús) Segarra va ser d'una gran solidesa: fou providencial el seu pas per l'Escolania, dirigida llavors pel P. Anselm Ferrer, que de seguida aprecià el seu extraordinari talent musical (solia dir: "el Jesús val per dos") i del qual escoltarem la seva preciosa Ave Maria. El seu professor de piano era el P. Àngel Rodamilans, que tingué sempre en gran estima. Les composicions del P. Àngel, de gran qualitat i singularitat, foren habituals en el repertori de l'Escolania quan el P. Ireneu n'assumí la direcció, tot succeint el P. David Pujol primer interinament i posteriorment ja de manera definitiva després del seu pas per París. Podrem escoltar una obra per a solista i piano, Oh, Jesuset dolç, que el P. Rodamilans deixà inconclusa (fou un dels vint-i-tres monjos assassinats durant la Guerra Civil espanyola) i que el P. Ireneu s'encarregà de completar. Cal destacar el fet que fou el P. Ireneu qui es preocupà de salvar el valuós arxiu musical de Montserrat quan esclatà el conflicte bèl·lic amagant-lo a la muntanya.

Durant la guerra es va refugiar als monestirs belgues de Maredsous i Saint-André i un cop acabada va retornar a Montserrat i prosseguí els estudis musicals a Barcelona, que completà amb Frank Marshall, amb qui estudià piano –coincidint amb les seves deixebles Àlicia de Larrocha i Rosa Sabater, Josep Barberà i Cristòfor Taltabull (composició). Fou Taltabull qui demanà al P. Ireneu que compongués Tres petits preludis, seguint Bach, que més endavant –per un error– foren publicats a la col·lecció "Compositors Catalans", promoguda per la Generalitat de Catalunya, com si es tractessin d'una obra original de Taltabull.

El 1948 fundà la Coral d'Antics Escolans i l'any 1952, juntament amb el P. Gregori Estrada, visità a Prada Pau Casals (gran amic de Montserrat i en particular de l'Escolania i Capella de Música, a qui dedicà obres com Nigra sum o O vos omnes), amb el qual compartí llargues i apassionants converses. El mestre deixà escrit llavors al Llibre de visitants il·lustres de l'Escolania: "La visita a Prada dels estimats pares Segarra i Estrada m'ha donat gran alegria, però ha fet més viva encara la meva enyorança de Catalunya, del nostre Montserrat, dels nostres cants".

Aquell mateix any, l'abat Aureli M. Escarré l'envià a París, on passà uns quants mesos estudiant amb Nadia Boulanger i on pogué conèixer i relacionar-se d'una manera o d'una altra amb compositors com Stravinsky, Poulenc, Milhaud, Honegger, Messiaen, Kodály o Boulez. Una de les obres que presentà a Madame Boulanger fou la seva Suite antiga per a orquestra de corda, on inclogué posteriorment una Fuga sobre el tema "Salve Regina", escrita originàriament per a orgue.

El llarg i fecund període com a director de l'Escolania, a la qual es lliurà amb entusiasme i dedicació, significà una etapa de brillantor que permeté al cor ampliar considerablement el seu repertori, incloent-hi des dels compositors més rellevants de l'escola montserratina (J. Cererols, A. Soler, M. López, J. A. Martí, N. Casanoves, B. Julià, A. Viola, A. Ferrer, À. Rodamilans, i evidentment el mateix I. Segarra, amb una extraordinària obra litúrgica de la qual escoltarem tres mostres) fins als grans polifonistes (T. L. de Victoria, G. P. Palestrina, C. Morales, F. Guerrero...), i sense oblidar compositors catalans com F. Civil, A. Nicolau, Ll. Millet, P. Moya, J. Lamote, P. Casals o M. Oltra, ni, naturalment, dels grans mestres que tant venerava: C. Monteverdi, J. S. Bach, W. A. Mozart, J. Haydn, F. Mendelssohn, J. Brahms o F. Schubert ("aquest gènere de cançons s'hauria d'explotar més del que és habitual, per desenvolupar l'ànima artística del noi", diu a les seves memòries), tot posant èmfasi als compositors del segle XX (B. Britten, F. Poulenc, E. Krenek, P. Eben, V. Nees, P. Moss...), alguns dels quals va contribuir a promoure mitjançant el Concurs Internacional Joan Cererols que va crear.

El prestigi internacional de l'Escolania s'acabà d'assolir amb la gran quantitat d'enregistraments i gires arreu del món que efectuà el cor sota la seva direcció. Però el millor llegat del P. Ireneu el teniu davant vostre: els centenars d'infants i generacions d'antics escolans d'arreu del país que s'han format sota l'impuls de la ingent tasca pedagògica que va dur a terme amb gran tenacitat al llarg de tots aquests anys i que mai no agraiem prou.

Daniel Mestre i Dalmau

Detall del programa de concert

PRIMERA PART (45')

Ireneu Segarra (1917-2005)

Tres petits preludis
Joan Rubinat, piano

Rondó

Miquel Villalba, piano

Àngel Rodamilans (1874-1936)

Oh, Jesuset dolç

Elena Copons, soprano, Roger Padullés, tenor, i Jordi Armengol, piano

Pau Casals (1876-1973)

Nigra sum

Escolania de Montserrat, Vicenç Prunés, piano
Llorenç Castelló, director

Ireneu Segarra

Salve Gèrminans

Escolania de Montserrat, Vicenç Prunés, orque
Llorenç Castelló, director

Tomás Luis de Victoria (1548-1611)

Ave Maria, a 8

Cor de Cambra del Centenari, La Caravaggia
Lluís Vilamajó, director

Joan Cererols (1618-1680)

Regina Coeli

Cor de Cambra del Centenari, La Caravaggia
Alfred Cañamero, director

Antoni Soler (1729-1783)

Laudate pueri Dominum

Ulrike Haller, Cristina Segura, David Hernández, Germán de la Riva,
Cor de Cambra del Centenari, La Caravaggia
Eduard Vila, director

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Motet BWV Anh. 159, "Ich lasse dich nicht, du segnest mich denn"

Cor de Cambra del Centenari, La Caravaggia
Manel Valdivieso, director

Anselm Ferrer (1882-1969)

Ave Maria

Escolania de Montserrat, Cor del Centenari, Joan Casals, orgue
Jordi Casals, director

SEGONA PART (30')

Ireneu Segarra

Fuga sobre el tema 'Salve Regina', per a orquestra de corda
Orquestra d'Antics Escolans de Montserrat
Francesc Prat, director

Franz Schubert (1797-1828)

Gesang der Geister über den Wassern, D. 714
Cor i Orquestra d'Antics Escolans de Montserrat
Salvador Mas, director

Adrià Barbosa (1985)

Suite "Juguem cantant" (sobre cançons del P. Ireneu) – obra d'encàrrec i estrena absoluta
Corals de les escoles de música de Catalunya i les Illes, Orquestra d'Antics Escolans de Montserrat
Daniel Mestre, director

Ireneu Segarra

Himne d'Advent
Elena Copons, Ulrike Haller i Cristina Segura, solistes; Joan Casals, orgue;
Corals de les escoles de música de Catalunya i les Illes
Escolania de Montserrat, Cor del Centenari, Cor i Orquestra d'Antics Escolans de Montserrat
Assemblea –públic–
Lluís Vila, director

Ireneu Segarra

Déu és amb nosaltres (Càntic III) - (orquestració: Bernat Vivancos)
Xavier Mendoza, baríton; Arnau Farré, orgue; Corals de les escoles de música de Catalunya i les Illes
Cor del Centenari, Cor i Orquestra d'Antics Escolans de Montserrat,
Assemblea –públic–
Josep Pons, director

Concert organitzat per la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música i la Unió d'Antics Escolans de Montserrat.